Ф 03-69

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Криворізький фаховий коледж
Національного університету «Київський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи
_____ Галина ДАНИЛІНА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«31» 08 2026 р.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з навчальної дисципліни «Управління процесами і системами пасажирських перевезень»
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 073 «Менеджмент»
(код та назва спеціальності)

освітнього ступеня бакалавр

Кривий Ріг
2026

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів освіти денної форми навчання з навчальної дисципліни
«Управління процесами і системами пасажирських перевезень»,
(назва навчальної дисципліни)

складені на основі навчальної програми, затвердженої «31» 08 2026 р.
та навчального плану НБ(ТІ)-40/03.12-073/24
затвердженого «30» 05 2024 р.,

Укладач: викладач, к.е.н., доцент Новальська Надія Іванівна
(посада, наук..ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи
обговорено на засіданні циклової комісії
менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури
(повна назва циклової комісії)

Протокол № 13
від «26» 08 2026 р.
Голова циклової комісії
(підпис) Надія СМИРНОВА
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПОГОДЖЕНО
Завідувач
навчально-методичного кабінету
(підпис) Марина КОЛЬЧАК
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«27» 08 2026 р.

1 Пояснювальна записка

Основною задачею транспорту в умовах соціально-економічних перетворень при постійному зростанні обсягів перевезень є забезпечення якісного задоволення платоспроможного попиту населення в перевезеннях при безумовному дотриманні безпеки руху, поліпшення транспортних зв'язків між економічними регіонами нашої країни. Успішне вирішення цих питань залежить від раціонального використання всіх видів транспорту, з урахуванням технічної озброєності, провізної і пропускної спроможності, особливостей кожного виду транспорту.

Подальше впровадження ринкових відносин в економічні процеси в Україні, жорстка конкурентна боротьба за залучення потенційного пасажира, розвиток пасажирських перевезень на всіх видах транспорту вимагає детального знайомства здобувачів вищої освіти із транспортною системою держави в сфері пасажирських перевезень, розкриття технології процесу перевезень пасажирів, знайомства із технічним оснащенням транспортного комплексу, яке задовольняє виробничі та особисті потреби населення в перевезеннях.

В даний час в нашій країні приблизно половина пасажирообороту всіх видів транспорту припадає на авіаційний, який домінує в цій сфері на транспортному ринку.

Через це вивчення здобувачами вищої освіти особливостей авіаційних пасажирських перевезень сприятиме формуванню достатнього рівня їх підготовки в сфері якісного транспортного обслуговування населення у відповідності до сучасних вимог.

Навчальна дисципліна «Управління процесами і системами пасажирських перевезень» є важливою для професійного формування фахівців за спеціальністю 073 «Менеджмент» в сфері організації перевезень пасажирів усіма видами транспорту.

Основною метою дисципліни є формування знань з питань організації та технології пасажирських перевезень згідно з встановленими нормами, правилами і стандартами.

Головним завданням навчальної дисципліни є вивчення принципів та методів:

- організації маршрутів перевезень пасажирів;
- техніко-економічного обґрунтування пасажирських перевезень;
- дослідження та прогнозування попиту на пасажирські перевезення;
- обліку роботи авіаційних підприємств;
- технології транспортного процесу пасажирських перевезень.

Програма дисципліни передбачає виконання курсової роботи на тему: «Обґрунтування відкриття рейсу», що спрямована на отримання здобувачами вищої освіти вмінь і навичок з розробки технології пасажирських перевезень.

2 Загальні методичні вказівки

При самостійному вивченні дисципліни здобувач вищої освіти повинен детальніше розглянути теоретичний матеріал лекцій, вивчити додатковий матеріал, надати відповіді на контрольні питання, щоб поглибити знання з навчальної дисципліни, закріпити отримані знання та навички, ефективніше підготуватися до практичних робіт.

3 Орієнтований тематичний план з тем, які винесені на самостійну роботу

№ розділу, теми	Назва розділу і теми	Кількість годин на самостійну роботу
1	2	7
7 семестр		
Розділ №1. «Попит на пасажирські перевезення»		
1.1	Сутність і особливості транспортного ринку України в сфері пасажирських перевезень	6
1.2	Фактори, що визначають обсяги та структуру пасажирських перевезень в Україні	6
1.3	Сегментація ринку пасажирських перевезень	6
	Всього за розділом №1	18
Розділ №2. «Процес перевезень пасажирів»		
2.1	Організація транспортного процесу пасажирських перевезень	6
2.2	Процеси взаємодії в транспортних вузлах	6
2.3	Проблема підвищення мобільності населення у великих містах	8
	Всього за розділом №2	20
Розділ №3. «Організація маршрутів перевезень пасажирів як система»		
3.1	Спеціальне значення транспортного обслуговування населення	4
3.2	Аналіз ринку авіаперевезень	4
3.3	Формування плану авіаперевезень та плану руху повітряних суден	4
3.4	Формування розкладу аеропорту	4
3.5	Особливості планування польотів за повітряними зонами	4
3.6	Техніко-експлуатаційні якості автотранспорту	4
3.7	Основні задачі управління пасажирськими перевезеннями на залізничному транспорті	8
	Всього за розділом №3	32
Розділ №4. «Вибір рухомого складу»		
4.1	Аналіз пасажиропотоків	6
4.2	План формування і розміри руху пасажирського транспорту	4
	Всього за розділом №4	10
Розділ №5. «Техніко-експлуатаційні показники і собівартість пасажирських перевезень»		
5.1	Якісні та кількісні показники транспортних послуг	6
5.2	Облік роботи пасажирського транспорту	6
5.3	Оцінка ефективності функціонування пасажирського транспорту	8
5.4	Показники перевезень пасажирів на водному транспорті	4
	Всього за розділом №5	24
Розділ №6. Курсова робота		
6.1	Обґрунтування відкриття рейсу	30
	Всього за розділом №6	30
Всього за 7 семестр		134
Всього за навчальною дисципліною		134

4 Методичні вказівки до самостійної роботи

Розділ №1. «Попит на пасажирські перевезення»

Тема №1.1. «Сутність і особливості транспортного ринку України в сфері пасажирських перевезень»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №1.1
2. Підготовка до практичного заняття №1.1

Питання для самоконтролю:
1. Назвіть фактори, що визначають обсяги та структуру пасажирських перевезень.
2. Охарактеризуйте демографічну ситуацію як фактор, що визначає обсяги та структуру пасажирських перевезень.
3. Охарактеризуйте економічні аспекти як фактор, що визначає обсяги та структуру пасажирських перевезень.
4. Охарактеризуйте соціокультурні аспекти як фактор, що визначає обсяги та структуру пасажирських перевезень.
5. Охарактеризуйте факт конкуренції між видами транспорту як фактор, що визначає обсяги та структуру пасажирських перевезень.
6. Охарактеризуйте транспортну рухливість населення.
7. Назвіть основні фактори, які визначають транспортну рухливість.
8. Охарактеризуйте соціально-економічний потенціал України.

Тема №1.2. «Фактори, що визначають обсяги та структуру пасажирських перевезень в Україні»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №1.2
2. Підготовка до практичного заняття №1.2

Питання для самоконтролю:
1. Охарактеризуйте транспорт як складову економіки держави.
2. Поясніть чому транспорт відносять до сфери матеріального виробництва.
3. Назвіть елементи матеріального виробництва, що характерні транспорту.
4. У чому полягає відмінність транспорту від інших галузей?
5. Назвіть кількісні показники для оцінки перевізної роботи транспорту.
6. Охарактеризуйте особливості транспортного ринку у сфері пасажирських перевезень.
7. Визначте необхідність державного регулювання транспортного ринку.
8. Назвіть та охарактеризуйте особливості транспортного ринку у сфері пасажирських перевезень.
9. Які основні принципи транспортного ринку?
10. Назвіть основні принципи в роботі в роботі транспорту щодо підвищення якості транспортного обслуговування пасажирів.

Тема №1.3. «Сегментація ринку пасажирських перевезень»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №1.3
2. Підготовка до практичного заняття №1.3

Питання для самоконтролю:
1. Назвіть ознаки сегментації транспортного ринку.
2. У чому полягає сегментація споживачів?

3. У чому полягає сегментація виробників?
4. Назвіть додаткові показники сегментації ринку.
5. Дайте характеристику географічної сегментації.
6. Дайте характеристику демографічної сегментації.
7. Дайте характеристику психографічної сегментації.
8. Дайте характеристику сегментації транспортного ринку по конкурентам.
9. Назвіть характеристики сегменту які використовують для оцінки сегментації ринку.
10. Дайте визначення сервісної транспортної послуги.
11. Дайте визначення основної транспортної послуги.
12. Дайте визначення побіжної транспортної послуги.
13. Назвіть стадії життєвого циклу транспортного продукту та дайте їм коротку характеристику.
14. Охарактеризуйте процес просування транспортного продукту на ринку.

Розділ №2. «Процес перевезень пасажирів»

Тема №2.1. «Організація транспортного процесу пасажирських перевезень»

(1-8)

Завдання самостійної роботи:

1. Опрацювання матеріалу лекції №2.1
2. Підготовка до практичного заняття №2.1

Питання для самоконтролю:

1. Дайте характеристику приміським пасажирським перевезенням.
2. Дайте характеристику міським пасажирським перевезенням.
3. Дайте характеристику дальнім пасажирським перевезенням.
4. Назвіть та охарактеризуйте пріоритети транспортної політики України у сфері пасажирських перевезень.
5. Зробіть порівняльну характеристику різних видув транспорту у сфері пасажирських перевезень.
6. Назвіть переваги та недоліки:
   - залізничного транспорту;
   - автомобільного транспорту;
   - морського транспорту;
   - річкового транспорту;
   - повітряного транспорту.
7. Назвіть техніко-економічні показники організації пасажирських перевезень.
8. Назвіть заходи комплексної методики економічної оцінки ефективності роботи пасажирського транспорту.

Тема №2.2. «Процеси взаємодії в транспортних вузлах»

(1-8)

Завдання самостійної роботи:

1. Опрацювання матеріалу лекції №2.2
2. Підготовка до практичного заняття №2.2

Питання для самоконтролю:

1. Визначить роль та значення транспортних вузлів у перевізному процесі.
2. Дайте визначення терміну «транспортний вузол».
3. Назвіть складові транспортного вузла.
4. Що являє собою підсистема транспортного вузла?
5. Що являє собою елемент транспортного вузла?
6. Назвіть та охарактеризуйте групи транспортних вузлів.

7. Назвіть та охарактеризуйте основні характеристики процесів взаємодії в транспортних вузлах.
8. Назвіть та охарактеризуйте основні параметри транспортних вузлів.
9. Прокласифікуйте процеси взаємодії в транспортних вузлах.
10. Поділіть види транспорту у транспортних вузлах на групи та поясніть цей поділ.
11. Охарактеризуйте технічну та технологічну взаємодію пасажирських видів транспорту у вузлах.

Тема №2.3. «Проблема підвищення мобільності населення у великих містах»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №2.3
2. Підготовка до практичного заняття №2.3

Питання для самоконтролю:
1. Визначте причину виникнення транспортної проблеми в великих містах.
2. Назвіть засоби реалізації рішень для мінімізації транспортної проблеми в великих містах.
3. До яких наслідків призвела урбанізація міст?
4. Дайте визначення терміну «урбанізація міст».

Розділ №3. «Організація маршрутів перевезень пасажирів як система»

Тема №3.1. «Спеціальне значення транспортного обслуговування населення»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №3.1
2. Підготовка до практичного заняття №3.1

Питання для самоконтролю:
1. Перелічить макроекономічні показники що використовують для характеристики добробуту населення країни.
2. На які групи поділяють комплекс послуг по обслуговуванню пасажирів?
3. Дайте визначення поняттю «сервіс» та «обслуговування».
4. Поясніть різницю між сервісом і обслуговуванням.
5. Перелічити задачі транспортного сервісу в пасажирських перевезеннях.
6. Що необхідно знати при визначенні ціни на перевезення пасажирів?

Тема №3.2. «Аналіз ринку авіаперевезень»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №3.2
2. Підготовка до практичного заняття №3.2

Питання для самоконтролю:
1. Назвіть елементи, що піддаються управлінню, внутрішніх можливостей авіакомпанії.
2. Перелічити чинники, що впливають на об'єм авіаперевезень.
3. Проаналізуйте ринок авіаперевезень.
4. Охарактеризуйте нецінові способи стимулювання клієнтури.
5. Охарактеризуйте методи прогнозування перевезень.

Тема №3.3. «Формування плану авіаперевезень та плану руху повітряних суден»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №3.3

2. Підготовка до практичного заняття №3.3

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте види розкладу руху повітряних суден.
2. Опишіть як відбувається формування плану авіаперевезень.
3. Опишіть як відбувається побудова плану руху повітряних суден.
4. Опишіть порядок складання розкладу руху повітряних суден.

Тема №3.4. «Формування розкладу аеропорту»

(1-8)

Завдання самостійної роботи:

1. Опрацювання матеріалу лекції №3.4
2. Підготовка до практичного заняття №3.4

Питання для самоконтролю:

1. Які умови необхідно забезпечити при побудові скороченого графіка руху?
2. Назвіть та поясніть всі умови,які потрібно врахувати при побудові скороченого графіка руху
3. Якими є вихідні дані для побудови графіка?
4. Назвіть фактори, що визначають довжину приміської зони і місця розташування зонних станцій.
5. Охарактеризуйте переваги зонного обслуговування.
6. Назвіть та роз'ясніть формули для розрахунку числа зонних станцій на приміських дільницях поїздів.

Тема №3.5. «Особливості планування польотів за повітряними зонами»

(1-8)

Завдання самостійної роботи:

1. Опрацювання матеріалу лекції №3.5
2. Підготовка до практичного заняття №3.5

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть види планування польотів.
2. В яких випадках використовують Flight plan у формуванні розкладу?
3. Що таке стратегічне планування польотів?
4. В яких випадках використовують оперативне планування польотів?
5. Опишіть функції IATA при формуванні розкладу польотів.

Тема №3.6. «Техніко-експлуатаційні якості автотранспорту»

(1-8)

Завдання самостійної роботи:

1. Опрацювання матеріалу лекції №3.6
2. Підготовка до практичного заняття №3.6

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть складові пасажирського комплексу автомобільного транспорту.
2. Назвіть складові єдності транспортної системи.
3. Охарактеризуйте фактори задоволення потреб суспільства в перевезеннях.
4. Назвіть показники для порівняння ефективності використання різних видів транспорту.
5. Прокласифікуйте автомобільні пасажирські перевезення за ознаками.
6. Прокласифікуйте автомобілі стосовно дорожніх обмежень.
7. Назвіть типи автобусів за різними характеристиками.
8. Назвіть типи легкових авто за різними характеристиками.
9. Назвіть техніко-експлуатаційні якості авто.
10. Прокласифікуйте лінії пасажирського сполучення і планування пасажирських перевезень.

Тема №3.7. «Основні задачі управління пасажирськими перевезеннями на залізничному транспорті»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №3.7
2. Підготовка до практичного заняття №3.7

Питання для самоконтролю:
1. Визначте етапи державного реформування залізниць.
2. Назвіть задачі залізниць при обслуговуванні пасажирів.
3. Назвіть фактори, які визначають величини та напрямки пасажиропотоків.
4. Які можливо зробити висновки про формування пасажиропотоків на залізничному транспорті?

Розділ №4. «Вибір рухомого складу»

Тема №4.1. «Аналіз пасажиропотоків»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №4.1
2. Підготовка до практичного заняття №4.1

Питання для самоконтролю:
1. Як визначається коефіцієнт нерівномірності перевезень пасажирів?
2. Які дані дає коефіцієнт нерівномірності перевезень пасажирів?
3. Прокоментуйте закон розподілу випадкових величин.
4. Назвіть числові характеристики закону розподілу.
5. Які умови потрібно виконати для вибору закону розподілу випадкової величини?
6. Назвіть рекомендації для закону розподілу.
7. Назвіть групи вихідної інформації для прогнозування пасажиропотоків.
8. Назвіть аспекти від яких залежить маса та швидкість руху пасажирських поїздів.
9. Визначить послідовність розрахунку маси і швидкості руху поїздів.
10. Якою величиною є уніфікована тара пасажирського вагону?
11. Назвіть формулу для визначення кількості вагонів у составі.
12. Назвіть формулу для визначення величини опору локомотива і вагонів
13. Назвіть формулу для визначення величина маси пасажирського поїзда

Тема №4.2. «План формування і розміри руху пасажирського транспорту»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №4.2
2. Підготовка до практичного заняття №4.2

Питання для самоконтролю:
1. Як встановлюється план формування пасажирських поїздів (ПФПП) для кожного напрямку?
2. Які дані необхідно визначити для побудови графіка?
3. У чому полягає місткість пасажирських вагонів?
4. Назвіть формулу для визначення загальної кількості пасажирських поїздів.
5. Назвіть формулу для визначення місткості составу.
6. Назвіть формулу для визначення середньої місткості одного вагону.
7. Назвіть формулу для визначення коефіцієнту місткості.
8. Назвіть системи перевезення запланованих пасажиропотоків.
9. Охарактеризуйте категорії призначення пасажирських поїздів.

Розділ №5. «Техніко-експлуатаційні показники і собівартість пасажирських перевезень»

Тема №5.1. «Якісні та кількісні показники транспортних послуг»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №5.1
2. Підготовка до практичного заняття №5.1

Питання для самоконтролю:
1. Назвіть кількісні показники перевезень приміських пасажирів на залізничному транспорті
2. Назвіть якісні показники перевезень приміських пасажирів на залізничному транспорті
3. Назвіть формулу для визначення кількості перевезених (відправлених) пасажирів
4. Назвіть формулу для визначення пасажирообороту
5. Назвіть формулу для визначення пробігу поїздів
6. Назвіть формулу для визначення пробігу вагонів
7. Назвіть формулу для визначення середньодобового пробігу
8. Назвіть формулу для визначення середню населеність
9. Назвіть формулу для визначення коефіцієнту використання місткості составів

Тема №5.2. «Облік роботи пасажирського транспорту»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №5.2
2. Підготовка до практичного заняття №5.2

Питання для самоконтролю:
1. Назвіть складові пасажирського транспортного комплексу.
2. Назвіть складові єдності транспортної системи в сфері пасажирських перевезень.
3. Назвіть формулу для визначення собівартості перевезень.
4. Назвіть формулу для визначення транспортної перевізної роботи.
5. Назвіть формулу для визначення загального часу поїздки пасажира.
6. Назвіть формулу для визначення середньої тривалості часу очікування пасажиром транспортного засобу.
7. Назвіть формулу для визначення фактичного інтервалу між автобусами.

Тема №5.3. «Оцінка ефективності функціонування пасажирського транспорту»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:
1. Опрацювання матеріалу лекції №5.3
2. Підготовка до практичного заняття №5.3

Питання для самоконтролю:
1. Назвіть техніко-експлуатаційні якості автомобіля.
2. Охарактеризуйте габаритні розміри.
3. Дайте визначення коефіцієнту використання габариту.
4. Дайте визначення коефіцієнту компактності.
5. Дайте визначення коефіцієнту спорядженої маси.
6. Дайте визначення пасажиромісткості.
7. Назвіть номінальні місткості різних типів автобусів.
8. Назвіть швидкісні властивості авто.
9. Охарактеризуйте циклічність руху автомобіля.
10. Охарактеризуйте ефективність використання авто.
11. Охарактеризуйте собівартість авто.
12. Охарактеризуйте продуктивність авто..
13. Охарактеризуйте ефективність використання авто.

14. Охарактеризуйте собівартість перевезення авто.

Тема 5.4. «Показники перевезень пасажирів на водному транспорті»
(1-8)
Завдання самостійної роботи:

1. Опрацювання матеріалу лекції № 5.4
2. Підготовка до практичного заняття № 5.4

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть форми організації руху флоту, пропускна спроможність річкового шляху.
2. Класифікуйте лінії пасажирського сполучення і планування пасажирських перевезень.
3. Поняття про графік та розклад руху пасажирського флоту.
4. Опишіть обслуговування пасажирів під час поїздки на вокзалах водного транспорту.
5. Назвіть особливості організації круїз них перевезень на водному транспорті.

Розділ №6. Курсова робота

Тема 6.1. «Обґрунтування відкриття рейсу _____ на умовах роздільної експлуатації»

5 Рекомендовані навчально-методичні матеріали

1. Балабанова Л.В., Германчук А.Н. Логістика: підручник. Львів: Магнолія 2006, 2024. – 368 с.
2. Бутько Т.В., Долгополов П.В., Константінов Д.В. Організація пасажирських перевезень у міжнародному залізничному сполученні: Навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2023. – 205 с.
3. Григорак М.Ю. Транспортна логістика: навчально-методичний комплекс з дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент». – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. – 199 с.
4. Дикань О.В., Дейнека О.Г., Волохова І.В., Лук'янова О.М. Менеджмент транспортних послуг: навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2023. – 184 с.
5. Зрибнєва І.П. Логістика: навч. посіб. Одеса: Олді+, 2025. 156 с.
6. Капіца М.І., Кислий Д.М., Десяк А.Є. Загальний курс транспорту: підручник. – Дніпро: УДУНТ, 2023. – 288 с.
7. Крамаренко І.С. Транспортна логістика: навч. посібник / І.С. Крамаренко, І. І. Надточій, Є.Ю. Маркова. – Миколаїв: Іліон, 2024. – 240 с.
8. Транспортні технології та логістика: колективна монографія / заг. ред. Р.А. Хабутдінова. – Академія технічних наук України. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М. – 2025. – 208 с.